

[Hans Conrad Koefoed.]

Den højtærede Indenrigsminister var forleden i sin Svartale her under Finanslovbehandlingen inde paa nogle Betragtninger over det store Arbejde, der rundt om i vore Landkommuner udføres af Sogneraadene, specielt af Sogneraadetsformændene. Det er der ogsaa god Grund til at sige nogle venlige Ord om, men der er et gammelt Ord, som siger: Af megen Tak døde Smedens Kat. Som Vederlag for dette store og værdifulde Arbejde kan der i Henhold til Landkommunallovens § 15 ydes 1 Kr. 25 Øre pr. Indbygger i Kommunen. Det vil i en almindelig Landkommune med ca. 1 200 Indbyggere sige, at der som Vederlag kan ydes 1 500 Kr. om Aaret til Deling mellem Sogneraadetsformanden og Sogneraadets Kasserer.

Jeg er ikke bekendt med, at der fra denne Side er udtalt Ønske om, langt mindre krævet, et større Vederlag for dette Arbejde, og det er jo kun paaskønnelsesværdigt. Men som en, der efter Socialreformens Indførelse i nogle Aar har beklædt Stillingen som Sogneraadetsformand, har jeg faaet en vis Erfaring for, hvor stort dette Arbejde er, og i hvor høj Grad det maa optage ens Tanker og Tid. Jeg føler Trang til — og kan, da jeg ikke mere beklæder en saadan Stilling, mere frit gøre det nu — at henlede Opmærksomheden paa, at det Vederlag, som ydes for denne Samfundstjeneste, aldeles ikke staar i et rimeligt Forhold til det Arbejde, som det kræver. Dertil kommer, som ogsaa den højtærede Indenrigsminister var inde paa, at den Krigssituation, vi nu er inde i, utvivlsomt vil forøge Sogneraadetsformændenes Arbejde og Ulejlighed.

Jeg ved godt, at man i Landkommunallovens § 15 efter Ansøgning til og Tilladelse af Amsraadet kan forhøje dette Vederlag; men dels bliver dette i mange Tilfælde ikke gjort alene af Beskedenhed, dels er Forholdet det, at man i mange Kommuner kan frygte for, at en saadan Glubskhed vil blive misforstaaet af Befolkningen, som vel i de fleste Tilfælde ikke forstaaer, hvor stort dette Arbejde er. Det vilde efter mit Skøn være bedre, om man ovenfra tog dette Spørgsmaal op og søgte den Maksimalløn, der her er fastsat, forhøjet. Jeg tillader mig herved at fremkomme med en Henstilling herom til den højtærede Indenrigsminister.

Dernæst et Par Ord om en anden Sag, som i mange Aar har haft min stærkeste Interesse, og som jeg anser for at være af saa stor Betydning, ogsaa samfundsmæssigt set, at der kan være Grund til at fremdrage den fra dette Sted. Det er Ungdommens Opsparing med eget Hjem og egen Virk-

somhed for Øje, jeg tænker paa, og naturligvis tænker jeg særlig paa Landboudommen, som jeg lever iblandt og derfor kender bedst.

Jeg ved ikke, om den meget omtalte Strøm fra Land til By endnu vedvarer; jeg vil dog haabe, at den maa være i Aftagende. Men jeg ved med Bestemthed, at hvis en saadan Vandring længere finder Sted, kan man i alt Fald ikke længere give den Løn, der ydes Landbrugets Medhjælpere, Skylden herfor. En aarlig Løn, der ligger imellem 1 000 og 1 500 Kr. plus Kost og Logi, er i Virkeligheden ikke daarlig, og jeg tror, den staar fuldt paa Højde med, hvad Hovedparten af Byungdommen er i Stand til at indtjene. Jeg tror, at man snarere finder det rigtige, hvis man søger Aarsagen til denne Vandring deri, at de unge ved Landbruget ikke synes at øjne Muligheder for fremtidigt eget Hjem og eget Virke. Bestaaende Landejendomme ligger i høje Priser, nye, udstykkede Landbrugsejendomme bliver det ikke bedre med, inden de er færdige og fuldt besat med alt, hvad der nu engang hører til en Landbrugsejendom. For at de unge Mennesker ved Landbruget kan komme i Gang i deres egen Bedrift, vil der som Regel kræves Kaution fra de ældre Side, men det er meget vanskeligt i en Tid, da de ældre Landmænd har nok at gøre med at klare egne Forhold.

Her er det af stor Betydning for de unge Landmænd, om de fra deres tidlige Ungdom har lært at spare og derfor paa et givet Tidspunkt kan staa med en lille opsparat Kapital. En saadan ung Mand vil sandsynligvis kunne købe en bestemt Ejendom fordelagtigere end den unge Mand, som ikke er i Stand til at præstere nogen Udbetaling. Men desuden er det meget vigtigt, at den unge Mand gennem denne Opsparing har ydet et væsentligt Bidrag til at kvalificere sig til andres Hjælp, hvis det er fornødent. Der findes, som bekendt, Foreninger til denne Sags Fremme, og der findes Pengeinstitutter, som ligefrem har optaget specielle Konti med det Formaal for Øje, at de unge der kan faa visse gunstige Betingelser, naar de bevidst stræber imod Fremtidsmaalet: eget Hjem, eget Virke.

Jeg er ganske klar over, at de Betragtninger, jeg her har fremført, falder meget nøje sammen med nogle Bemærkninger af det ærede Medlem Hr. Kristian Nygaard, som han fremførte her forleden Dag, men jeg tænker ikke, at det ærede Medlem har noget imod at faa Tilslutning fra mig. Mine Bemærkninger herom var for øvrigt nedskrevet, før det ærede Medlem holdt sin